

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 20672
Tarih : 10.08.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/08/2022 15:55
Sayı: E-120.10-1061409

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülke genelinde 36 dernek, platform ve vatandaşlar tarafından Anayasa Mahkemesi'ne 699 maden sahasının ihalesinin "Anayasa'ya aykırılık" gerekçesiyle iptal edilmesi amacıyla dava açıldı. Söz konusu 699 maden sahası ihalesinin ormanları, tarım arazilerini yok edeceğine; toprağın ve suyun rant alanına çevrileceğine ilişkin iddiaların tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MAPEG) 29 Nisan'da açtığı 227. Grup ihale sahası ilanıyla 63 ilden 699 sahanın, maden aranması için o gün ihale edileceği duyurulmuştu. Bunun ardından ekoloji derneklerinden karara tepki gösterilmiş, ihalelerle ülkenin her yanının maden işletmecilerine sunulduğu yönünde eleştiriler yapılmıştı. Mart başında zeytinlik sahalarını madencilik faaliyetlerine açan madencilik yönetmeliğindeki değişiklik kararına imza atan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 61 ilde 344 maden sahası için ihale açmasına çevre aktivistlerinden tepkiler gelmişti. TEMA Vakfı, Ordu iline ait madencilik raporunu kamuoyuna açıkladı. Raporda, Ordu'nun yüzde 74'ünün madenlere ruhsatlı olduğu belirtildi. İl özelindeki IV. Grup madenlere ilişkin hazırlanan çalışmanın ilk bulguları, bölgenin 435 maden ruhsatına bölündüğünü ortaya çıkardı.

Vakıf tarafından hazırlanan raporda, öne çıkan bulgular şöyle sıralandı:

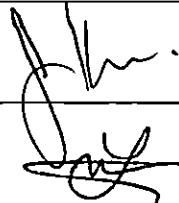
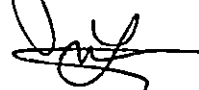
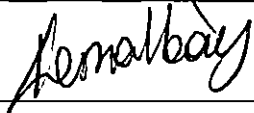
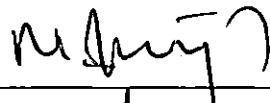
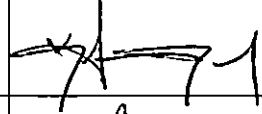
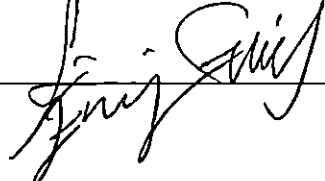
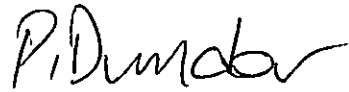
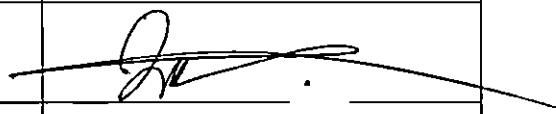
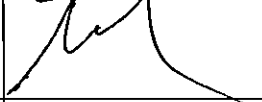
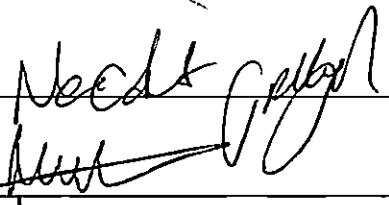
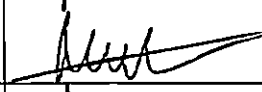
- Ordu'nun yüzde 74'ü IV. grup maden ruhsatları ile ruhsatlandırılmıştır.
- Sekiz ilçede ruhsat oranı yüzde 90'ın üzerindedir. Fatsa, Çatalpınar, Çamaş, Gülyalı, Gürgentepe, Kabadüz, Karataş, Ulubey ruhsat oranlarının yüzde 100'e yaklaştığı ilçelerdir.
- Orman alanlarının yüzde 65'i madenler için ruhsatlandırılmıştır.
- Ordu'da bulunan uluslararası koruma kriterlerine göre, belirlenen ve nadir flora ile fauna barındıran, dünya ölçeğinde önemli ekosistemler olan Önemli Doğa Alanları'nın yüzde 80'i madenler için ruhsatlandırılmıştır.
- Önemli doğa alanlarından biri olan Giresun Dağları'nın tamamı madenlere ruhsatlıdır.
- Tarım alanlarının yüzde 76'sı madenler için ruhsatlandırılmıştır.
- Meralarının yüzde 64'ü madenler için ruhsatlandırılmıştır.
- Ordu'nun nadir canlı tür çeşitliliği, doğal ve kültürel özellikleriyle tabiatı koruma alanı, milli park gibi statülerle koruma altına alınmış alanlarının yüzde 91'i madenlere ruhsatlıdır. Korunan alanların içinde yer alan arkeolojik sit alanlarının yüzde 94'ü ve tohum-meşcere alanlarının tamamı madenlere ruhsatlıdır.

Maden Kanunu'nda yapılan değişikliklerle birlikte doğal alanlar, tarım alanları, meralar madencilığe açılmış oldu. Ordu ilinin mevcut maden politikalarından en ağır şekilde etkilenen illerden biri olduğunu söylemek mümkündür. Fatsa'da çalışmakta olan altın madeni çok kısa bir sürede bölgenin doğal varlıklarına, insan sağlığına ve tarım ekonomisine ciddi zararlar verdi. Yöre halkı ile Fatsa Doğa ve Çevre Derneği, altın madeninin yarattığı tahribata karşı ilk günden bu yana, yaşam alanlarını korumak için büyük bir çaba gösteriyor.

Yine Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Mollakara köyü ve Murat Nehri havzasında yer alan ve Murat Nehrine 1,5 km mesafesi olan ve Ulukent, Akçevre, Aşağı Dalören, Yukarı Dalören, Kotancı, Gedik, Karataş, Mutlu, Tazekent, Yolcupınar ve Oğuloba, köylerini de etkileyecek olan bölgede siyanürle çıkarılacak Mollakara Altın Madeni idari binaların yapımı için 10 Haziran 2021'de temel atma töreni gerçekleşti. Tesiste üretimin 2022 yılının son çeyreğinde başlanması planlanırken, 2022 ve 2023 yılları içinde 15 ton altın üretileceği iddia edilen Mollakara Altın Maden'inin siyanür kullanımı nedeniyle bölgenin florasında ve faunasında derin tahribatlara yol açacağı öngörülmektedir. Başta Ağrı ve Ordu olmak üzere diğer tüm illerimiz için madencilik faaliyetlerine karar verirken; doğal varlıklarımızı, tarımımızı ve su varlıklarımızı göz önünde bulundurarak, bu tarihi sorumluluğu yerine getirmemiz gerekmektedir.

Son olarak; Amerika ve Kanada sermayeli Anagold Madencilik ile Çalık Holding'in ortağı olduğu Çöpler Altın Madeninde kullanılan siyanürün, atık havuzundan sızarak Fırat Nehri ve İliç Barajı'na sızdığı iddialarına madeni işleten Anagold Madencilik'ten 5 gün sonra açıklama gelmişti.

Söz konusu 699 maden sahası ihalesinin ormanları, tarım arazilerini yok edeceğine; toprağın ve suyun rant alanına çevrileceğine ilişkin iddiaların tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	